MALTA

QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA

ONOR. IMHALLEF
CARUANA DEMAJO GIANNINO

Seduta tat-22 ta' Novembru, 2002

Citazzjoni Numru. 2409/1998/1

Thos C. Smith Insurance Services Limited*, illum mag]rufa *Thomas Smith Insurance Agency Limited*, b]ala a[enti tas-so`jetà estera *Società Italiana Assicurazioni e Riasssicurazioni s.p.a.

versus

Lawrence Spiteri

F’din il-kaw\a s-so`jetà attri`i qieg]da titlob illi l-qorti tg]id illi ma hix marbuta tag]mel]lasijiet ta]t polza t’assikurazzjoni ma]ru[a minnha favur il-konvenut billi dik il-polza kienet in]ar[et wara li l-konvenut ta tag]rif falz jew]eba fatti materjali.

I`-`itazzjoni tg]id illi fid-29 ta’ Jannar 1998 il-konvenut wie[eb g]al mistoqsijiet fuq *proposal form* li iffirmaha. Fuq il-ba\i ta’ dan is-so`jetà attri`i assikurat il-karrozza ta l-attur. Is-so`jetà attri`i issa sabet illi l-polza n]ar[et fuq il-ba\i ta’ twe[ibiet li bihom kienet imqarrqa g]ax il-konvenut ma we[ibx is-sewwa: lill-konvenut kienet saritlu mistoqsija fil-*proposal form* dwar jekk kellux in`ident tat-triq jew kienx g]amel talba ta]t polza jew kellux telf b’xi vettura proprjetà

tieg]u fit-tliet snin ta' qabel u wie[eb li le; fil-fatt, i\da, fis-27 t'Ottubru 1996 karrozza proprjetà tal-konvenut kienet involuta f'in`ident tat-triq u so`jetà assikuratri`i o]ra kienet]allset elf u sittin lira (Lm1,060).

Billi g]alhekk il-konvenut naqas mill-jag]ti tag]rif importanti fil-*proposal form* u l-polza li n]ar[et g]alhekk ma tiswiex, is-so`jetà attri`i qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-polza t'assikurazzjoni ma]ru[a mill-attri`i ma tiswiex billi n]ar[et wara]abi ta' fatti materjali jew l-g]oti ta' tag]rif falz; u

2. tg]id illi ebda somma ma g]andha tit]allas mill-attri`i skond il-li[i ta]t il-polza.

Qieg]da titlob ukoll l-ispejje\ [udizzjarji, fosthom dawk ta' l-ittra uffi`jali ta' l-1 ta' Settembru 1998.

Il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. qabel xejn ma te\istix so`jetà barranija bl-isem muri fi`-`itazzjoni; din l-e``ezzjoni ng]atat qabel ma l-qorti b'dikriet tat-30 ta' {unju 1999[1] u ie]or tal-21 ta' Jannar 2000[2] ordnat korrezzjoni ta' l-isem muri fi`-`itazzjoni; wara din il-korrezzjoni ma g]adux me]tie[ li nqisu aktar din l-e``ezzjoni;

2. l-assikurazzjoni saret g]al \mien sena li issa g]addiet, u g]alhekk l-ewwel talba hija \ejda;

3. it-tieni talba wkoll hija \ejda g]ax waqt illi kienet torbot il-polza l-konvenut ma kellu ebda in`ident li b'xi mod kien ja]ti g]alih, u ma g]amel ebda talba ta]t il-polza; u

4. it-talba tas-so`jetà attri`i hija "infondata fil-fatt u fid-dritt peress illi l-fatti allegati mhux minnhom".

Il-fatti li wasslu g]al din il-kaw\a [raw hekk:

Fit-28 ta' Jannar 1998 il-konvenut mela *proposal form*[3] biex jag]mel assikurazzjoni tal-karrozza tieg]u mas-so`jetà attri`i. Fost il-mistoqsijiet li wie[eb g]alihom kien hemm dik bin-numru 5 li riedet taf ming]and il-konvenut jekk "*to the best of your knowledge and belief have you … … … had any motoring accident and/or claim and/or loss with any vehicle owned during the last three years?*", u l-konvenut wie[eb "*no*".

---

1 *Fol.* 16.

2 *Fol.* 19.

3 *Foll.* 5 *et seqq.*

Din it-twe[iba i\da ma kinitx tajba g]ax il-konvenut kien g]amel talba[4] ta]t polza o]ra ma]ru[a minn so`jetà assikuratri`i o]ra dwar in`ident tat-triq li se]] fis-27 t'Ottubru 1996, anqas minn tliet snin qabel ma l-konvenut mela l-*proposal form* ta' l-attri`i. Mela l-konvenut wie[eb]a\in kemm g]all-mistoqsija jekk kienx g]amel talba ta]t polza t'assikurazzjoni kif ukoll g]all-mistoqsija jekk kellux xi in`ident b'karrozza fit-tliet snin ta' qabel.

Dan ifisser illi fil-*proposal form* ing]ata tag]rif falz u kien hemm]abi ta' tag]rif li ma hux mar[inali i\da relevanti g]all-istima tar-riskju li jkollu jag]mel l-assikuratur qabel ma ja``etta l-*proposal*. Dan jag]ti lill-assikuratur il-jedd illi j]assar il-polza ta]t id-dottrina ta' *non disclosure*, u g]alhekk it-talbiet tas-so`jetà attri`i g]andhom jintlaqg]u.

It-tieni u t-tielet e``ezzjonijiet tal-konvenut ig]idu illi s-so`jetà attri`i ma kellhiex interess tressaq din il-kaw\a g]ax (i) i\-\mien li g]alih kienet torbot il-polza g]alaq u (ii) il-konvenut ma g]amel ebda talba ta]t il-polza.

G]alkemm huwa minnu illi l-polza ma kinitx g]adha torbot meta saru l-e``ezzjonijiet, i\-\mien tag]ha kien g]adu ma g]alaqx meta nfet]et il-kaw\a, u g]alhekk is-so`jetà attri`i kellha interess.

Mix-xiehda]are[ukoll illi, waqt li kienet g]adha torbot il-polza, kien sar in`ident tat-triq li fih kien involut il-konvenut bil-karrozza assikurata, u saret talba b'ittra uffi`jali[5] minn terzi kontra s-so`jetà attri`i biex din b]ala assikuratri`i tal-konvenut tag]mel tajjeb g]ad-danni ta]t il-Kap. 104 tal-Li[ijiet.

Jekk il-konvenut tassew kienx ja]ti g]al dak l-in`ident ma hux il-meritu ta' din il-kaw\a; huwa bi\\ejjed li saret it-talba kontra l-attri`i biex jag]tiha interess illi tmexxi b'din il-kaw\a.

G]alhekk l-e``ezzjonijiet tal-konvenut huma mi`]uda.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi tilqa' t-talbiet ta' l-attri`i: t]assar il-polza t'assikurazzjoni ma]ru[a mill-attri`i favur il-konvenut, tg]id illi l-attri`i ma g]andha tag]mel ebda]las lill-konvenut ta]t il-polza, u tikkundanna lill-konvenut i]allas l-ispejje\ [udizzjarji kollha.

---

[4] *Foll.* 27 *et seqq.*

[5] *Fol.* 26.

Din is-sentenza hija bla]sara g]all-jeddijiet li jista' jkollhom terzi persuni ta]t il-Kap. 104 tal-Li[ijiet ta' Malta.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.